

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1299/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 178 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В член 176 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. В съответствие с посочения член и с член 174, първа и втора алинея от ДФЕС, ЕФРР трябва да допринася за намаляване на неравенството между нивата на развитие на различните региони и да намалява изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, сред които трябва да се обръща специално внимание на селските райони, районите, засегнати от промишлен преход и региони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като например най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.
- (2) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ предвижда общи разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и

рибарство (ЕФМДР). Регламент (ЕС) № 1301 /2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ предвижда специални разпоредби относно вида дейности, които могат да бъдат финансирани от ЕФРР и определя техните цели. Посочените регламенти не са изцяло адаптирани към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество“, при която си сътрудничат най-малко две държави-членки или държава-членка и трета държава. Поради това е необходимо да се определят специални разпоредби за целта „Европейско териториално сътрудничество“ относно нейното приложно поле, географски обхват, финансови средства, тематична концентрация и инвестиционни приоритети, програмиране, мониторинг и оценка, техническа помощ, допустимост, управление, контрол и определяне, участие на трети държави и финансово управление.

- (3) С цел да се увеличи добавената стойност на политиката на сближаване на Съюза специалните разпоредби следва да са насочени към постигане на значително опростяване за всички участници: бенефициери, органи по програмите, органи в участващите държави-членки на съответното местно, регионално или национално равнище, и трети държави, както и на равнището на Комисията.
- (4) С цел да подкрепи хармоничното развитие на територията на Съюза на различни равнища ЕФРР следва да предоставя подкрепа за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество по целта „Европейско териториално сътрудничество“.
- (5) Трансграничното сътрудничество има за цел преодоляването на общи предизвикателства, установени съвместно в граничните региони, като: затруднен достъп, по-конкретно в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) свързането и на транспортната инфраструктура, упадък на местната промишленост, неподходяща среда за стопанска дейност, липса на мрежови структури между местната и регионалната администрация, ниско равнище на научни изследвания, иновации и навлизане на ИКТ, замърсяване на околната среда, предотвратяване на риска, отрицателни нагласи към гражданите на съседни държави като цели и използването на неоползотворения потенциал за растеж в граничните райони (развитие на трансгранични бази и групи за научни изследвания и иновации, трансгранична интеграция на трудовия пазар, сътрудничество между образователни институции, включително университети или между здравни центрове) чрез засилен процес на сътрудничество за общото хармонично развитие на Съюза.

⁽¹⁾ ОВ С 191, 29.6.2012 г., стр. 49.

⁽²⁾ ОВ С 277, 13.9.2012 г., стр. 96.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за 17 декември 2013 г. определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽⁴⁾ Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник).

- (6) Транснационалното сътрудничество има за цел укрепване на сътрудничеството чрез действия, благоприятстващи интегрираното териториално развитие и обвързани с приоритетите на политиката на сближаване на Съюза, и следва също да включва морско трансгранично сътрудничество, което не е застъпено в програми за трансгранично сътрудничество.
- (7) Междурегионалното сътрудничество следва да има за цел да повиши ефективността на политиката на сближаване, като насърчава обмена на опит между регионите по тематичните цели и развитието на градските райони, включително връзките между градските и селските райони, да подобри изпълнението на програмите и действията за териториално сътрудничество, както и да насърчи анализването на тенденциите на развитието в областта на териториалното сближаване чрез проучвания, събиране на данни и други мерки. Обменът на опит относно тематичните цели следва да подобрява разработването и изпълнението главно на оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, но също, по целесъобразност, на програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“, включително насърчаването на взаимноизгодно сътрудничество между новаторски групи за интензивни научни изследвания и обмена между научните работници и научноизследователските институции както в развитите, така и в по-малко развитите райони, като се вземе предвид опитът от програмите „Региони на знанието“ и „Научноизследователски потенциал на регионите по цел „Сближаване“ и най-отдалечените региони“ по Седмата рамкова програма за научни изследвания.
- (8) Следва да се определят обективни критерии за допустимост на региони и райони. За тази цел набелязването на региони и райони на равнището на Съюза, които отговарят на критериите за допустимост, следва да се основава на общата система за класификация на регионите, въведена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
- (9) Трансграничното сътрудничество следва да подкрепя региони, разположени по сухопътни или морски граници. Въз основа на опита от предишни програмни периоди Комисията следва да определи списък на трансграничните райони, които следва да получават подкрепа по отделните програми за трансгранично сътрудничество с опростена процедура. При съставянето на списъка Комисията следва да отчете необходимите корекции с цел да се гарантират съгласуваност, по-специално по отношение на сухопътните и морските граници, и непрекъснатост на програмните райони, установени за програмния период 2007—2013 г. Тези корекции биха могли представляват намаляване или да разширяване съществуващите програмни райони или броя на програмите за трансгранично сътрудничество като допускат възможността за географско припокриване.
- (10) Комисията следва да определи районите за транснационално сътрудничество с оглед на необходимите действия за насърчаване на интегрирано териториално развитие. При определянето на тези райони, Комисията следва да вземе предвид придобития от предходни програми опит и, по целесъобразност, макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни.
- (11) За да се осигури за всички региони на Съюза полза от обмена на опит и добри практики, програмите за междурегионално сътрудничество следва да обхващат цялата територия на Съюза.
- (12) Необходимо е да продължи да се подкрепя или по целесъобразност да се установява трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави, тъй като това сътрудничество е важен инструмент на политиката за регионално развитие и следва да бъде от полза за регионите на държавите-членки, граничещи с трети държави. За тази цел ЕФРР следва да предоставя принос за трансгранични програми и програми за морските басейни, създадени по Европейския инструмент за съседство (ЕИС) в съответствие с бъдещ законодателен акт на Съюза относно Европейския инструмент за съседство за периода 2014–2020 г. („ЕИС“) и Инструмента за предприемаческа помощ (ИПП II) в съответствие с бъдещ законодателен акт на Съюза относно Инструмента за предприемаческа помощ за периода 2014 – 2020 г. („законодателен акт относно ИПП II“).
- (13) Освен при интервенции по външните граници, подкрепени от инструменти на външната политика на Съюза, които обхващат гранични региони в рамките на Съюза и извън него, следва да е възможно програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕФРР да обхващат региони в рамките на Съюза и в определени случаи извън него, когато регионите извън Съюза не попадат в обхвата на инструментите на външната политика, било защото не са определени като държава бенефициер, или защото такива програми за външно сътрудничество не могат да бъдат създадени. Необходимо е обаче да се вземат необходимите мерки за това подкрепата от ЕФРР за операции, провеждани на територията на трети държави, да обслужва на първо място интересите на регионите на Съюза. В рамките на тези ограничения, когато съставя списъците на трансграничните и транснационалните програмни райони, Комисията следва да включва в тях и региони в трети държави.
- (14) Необходимо е да се предвидят средствата, които ще бъдат разпределени за всеки от компонентите на цел „Европейско териториално сътрудничество“, като значителна част от средствата останат съсредоточени за трансгранично сътрудничество, включително дялът на всяка държава-членка от общите средства за трансгранично и транснационално сътрудничество, потенциалът, който е на разположение на държавите-членки във връзка с гъвкавостта между компонентите, и бъде осигурена достатъчна степен на финансова подкрепа за сътрудничество в най-отдалечените региони.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. относно установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

- (15) В интерес на регионите на Съюза следва да се създаде механизъм за организиране на подкрепата от ЕФРР за инструменти на външната политика, като ЕИС и ИПП II, включително в случаите, когато не могат да бъдат приети програми за външно сътрудничество или те трябва да бъдат прекратени. Този механизъм следва да се стреми да постигне оптимално действие и възможно най-добра координация между тези инструменти.
- (16) По-голямата част от финансирането по ЕФРР за програми за трансгранично и транснационално сътрудничество следва да се концентрира върху ограничен брой тематични цели, така че политиката на сближаване да постигне оптимално въздействие на цялата територия на Съюза. Въпреки това при програмата за междурегионалното сътрудничество по тематичните цели концентрацията следва да намери отражение в целта на всяка операция, а не в ограничаване на броя на тематичните цели, така че междурегионалното сътрудничество да допринесе във възможно най-голяма степен за повишаване главно на ефективността на политиката на сближаване по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ и също така, по целесъобразност, по цел „Европейско териториално сътрудничество“. При другите програми за междурегионално сътрудничество, тематичната концентрация следва да произтича от техния специфичен обхват.
- (17) За постигане на целите и задачите, заложи в стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, в рамките на цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР следва да допринесе за тематичните цели за развитие на икономика, основана на знанието, научните изследвания и иновациите, включително посредством насърчаване на сътрудничеството между предприятията, по-конкретно между МСП, и посредством насърчаване на създаването на системи за трансграничен обмен на информация в областта на ИКТ; за насърчаване на по-екологична, по-ефективно използваща ресурсите и по-конкурентна икономика, включително чрез насърчаване на устойчива трансгранична мобилност; за постигане на висока степен на заетост, която води до социално и териториално сближаване, включително посредством дейности за подкрепа на устойчив туризъм, на културата и националното наследство като част от една териториална стратегия, целяща постигане на растеж, допринасящ за заетостта; и за развитие на административен капацитет. Списъкът на инвестиционните приоритети по различните тематични цели обаче следва да бъде адаптиран към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество“ чрез предоставяне на допълнителни инвестиционни приоритети, като в рамките на трансграничното сътрудничество бъде предоставена възможност по-специално за продължаване на правното и административно сътрудничество, сътрудничеството между гражданите и институциите и на сътрудничеството в областта на заетостта, обучението, приобщаването на общността и социалното приобщаване в трансграничен аспект бъдат разработени координирани макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни в рамките на транснационалното сътрудничество. В допълнение следва да се определят специфични или допълнителни инвестиционни приоритети за определени междурегионални програми за сътрудничество, които да отразяват техните специфични дейности.
- (18) В рамките на тематичната цел за насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността и като се има предвид нейното практическото значение е необходимо да се гарантира, че по трансграничната програма PEACE между Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия за подкрепа на мира и помирението, ЕФРР следва да допринесе и за насърчаване на социалната и икономическата стабилност в съответните региони, по-специално посредством действия за насърчаване на сближаването между общностите. Предвид спецификата на посочената трансгранична програма някои правила относно подбора на операции съгласно настоящия регламент следва да не се прилагат към тази трансгранична програма.
- (19) Необходимо е изискванията за съдържанието на програмите за сътрудничество по цел „Европейско териториално сътрудничество“ да бъдат съобразени с техните специфични потребности. В тези изисквания следва да бъдат застъпени и необходимите аспекти за ефективното им изпълнение на територията на участващите държави-членки, като тези относно отговорните органи за одит и контрол, процедура за създаване на съвместен секретариат и разпределение на задълженията в случай на финансови корекции. Когато държавите-членки участват в макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, съответните програми за сътрудничество следва да уточняват по какъв начин намесата би могла да допринесе за тези стратегии. Освен това поради хоризонталния характер на програмите за междурегионално сътрудничество тяхното съдържание следва да се адаптира, особено по отношение на определянето на бенефициера или бенефициерите по текущите програми INTERACT и ESPON.
- (20) С цел да се стимулира координацията на финансирането от ЕФРР за програми за сътрудничество, приети съгласно настоящия регламент, в които участват най-отдалечените региони, с възможното допълващо финансиране от Европейския фонд за развитие (ЕФР), ЕИС, ЕПП II и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), държавите-членки и третите държави или отвъдморски страни или територии (последните наричани по-нататък „територии“), участващи в тези програми за сътрудничество, следва да установят правила за механизми за координация в тези програми.
- (21) Уместно е третите държави или територии да бъдат привлечени в процеса на подготовка на програмите за сътрудничество, след като са приели поканата за участие в такива програми. В настоящия регламент следва да се установят специални процедури за такова привлечане. Чрез дерогация от стандартната процедура, когато в програма за сътрудничество са включени най-отдалечени райони и трети държави или територии, участващите държави-членки провеждат консултации с тези трети държави или територии, преди да представят програмите на Комисията. За да бъде по-ефективно и прагматично участието на трети държави или територии в програмите за сътрудничество, следва да е възможно споразуменията относно съдържанието на програмите за сътрудничество и относно евентуалния принос на третите държави или територии да бъдат направени чрез официално одобрените протоколи от консултациите с тези трети държави или

територии или от обсъжданията в организациите за регионално сътрудничество. Като се отчитат принципите на споделено управление и на опростяване процедурите за одобряване на оперативните програми следва да бъдат такива, че Комисията да одобрява само централните елементи на програмите за сътрудничество, а останалите елементи следва да бъдат одобрени от участващата държава-членка или държави-членки. От съображения за правна сигурност и прозрачност е необходимо да се гарантира, че когато участващата държава-членка или държави-членки изменят елемент на програмата за сътрудничество, който не подлежи на одобрение от страна на Комисията, управляващият орган на тази програма уведомява Комисията за всяко такова решение за изменение в срок от един месец от датата на решението за изменение.

- (22) В съответствие със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж европейските структурни и инвестиционни фондове следва да осигуряват интегриран и приобщаващ подход за преодоляване на местните проблеми. За укрепването на този подход подкрепата от ЕФРР в граничните региони следва да бъде координирана с подкрепата от ЕЗФРСР и ЕФМДР, като по целесъобразност включва европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), създадени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1302/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато местното развитие е една от целите им.
- (23) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. условията за избор на операции следва да бъдат по-ясни и по-стриктни с цел да се гарантира, че се избират само действително съвместни операции. Поради специфичния контекст и особеностите на програмите за сътрудничество между най-отдалечените райони и трети държави или територии, следва да бъдат установени и пригодени полски условия за сътрудничество по отношение на провежданите по тези програми операции. Следва да се даде определение на понятието „единствени бенефициери“ и на тези бенефициери следва да се позволи самостоятелно да изпълняват операции за сътрудничество.
- (24) Следва да се уточнят отговорностите на водещите бенефициери, които носят цялостна отговорност за изпълнението на определена операция.
- (25) Изискванията към докладите за изпълнението следва да бъдат съобразени с контекста на сътрудничество и да
- отразяват цикъла на изпълнение на програмите. С оглед на доброто управление годишният преглед следва да може да се извършва в писмен вид.
- (26) В съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 управляващият орган следва да гарантира, че оценките на програмите за сътрудничество се извършват въз основа на плана за оценка и включват оценки за измерване на ефективността, ефикасността и въздействието на тези програми. Поне веднъж по време на програмния период, една оценка следва да оцени по какъв начин предоставената подкрепа е допринесла за постигането на целите на програмата. Тези оценки следва да съдържат информация за всякакви предложения за корекции по време на програмния период.
- (27) В приложение към настоящия регламент следва да бъде съставен общ набор от показатели за изпълнението, които да улеснят извършването на оценка на напредъка на изпълнението на програмите, съобразен със специфичния характер на програмите за сътрудничество. Тези показатели следва да се допълват от специфични за програмата показатели за резултатите и където е уместно — от специфични за програмата показатели за изпълнението.
- (28) Поради участието на повече от една държава-членка и произтичащите от това по-големи административни разходи, по-специално за проверки и превод, таванът на разходите за техническа помощ следва да бъде по-висок, отколкото по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. С цел компенсиране на по-високите административни разходи държавите-членки следва да се насърчават, когато е възможно, да намалят административната тежест по отношение на изпълнението на съвместни проекти. Освен това програми за сътрудничество, за които се предоставя ограничена подкрепа от ЕФРР, следва да получат определена минимална сума за техническа помощ, която би могло да е по-голяма от 6 %, с цел да се осигурят достатъчно финансови средства за ефективни дейности за техническа помощ.
- (29) Поради участието на повече от една държава-членка общото правило, предвидено в Регламент (ЕС) № 1303/2013, според което всяка държава-членка приема национални правила за допустимост на разходите, не е целесъобразно за цел „Европейско териториално сътрудничество“. Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да бъде определена ясна йерархия на правилата за допустимост на разходите със силна ориентация към правила за допустимост на разходите, установени на равнището на Съюза или за дадена програма за сътрудничество като цяло, за да се избегнат всякакви възможни противоречия или несъответствия между различни регламенти и между регламентите и националните правила. По-конкретно Комисията, въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г., следва да приеме правила за допустимост на разходите за категориите разходи, предвидени в настоящия регламент.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1302/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи (Виж страница 303 от настоящия брой на Официален вестник).

- (30) Тъй като в изпълнението на операциите често участва персонал от повече от една държава-членка и предвид броя на операциите, при които разходите за персонал представляват съществено перо, следва да се прилага единна ставка на разходите за персонал, основана на другите преки разходи за операциите за сътрудничество, за да се избегне отделно счетоводство за управлението на такива операции.
- (31) Правилата за гъвкавост относно местоположението на операциите извън програмния район следва да бъдат опростени. Освен това е необходимо да се подкрепя и улеснява чрез специфични правила ефективно трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави или територии, когато това е нужно, за да се гарантира ефективна подкрепа за развитието на регионите на държавите-членки. Във връзка с това в изключителни случаи и при определени условия е целесъобразно да се разреши подкрепа от ЕФРР за операции извън частта на Съюза от програмния район и на територията на съседни трети държави, ако тези операции са от полза за регионите на Съюза.
- (32) Държавите-членки следва да бъдат поощрявани да възложат функциите на управляващия орган на ЕГТС или да възложат на такава група отговорността за управлението на тази част от програмата за сътрудничество, която е свързана с територията, обхваната от тази група.
- (33) Управляващият орган следва да създаде съвместен секретариат, който, *inter alia*, предоставя информация на кандидатите за подкрепа, занимава се със заявленията за проекти и подпомага бенефициерите при изпълнението на техните операции.
- (34) Управляващите органи следва да отговарят за всички функции, установени в Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително проверки на управлението, с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмнен район. Въпреки това когато за управляващ орган бъде определена ЕГТС, тези проверки следва да бъдат провеждани от или под отговорността на управляващия орган поне за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС, докато контролорите следва единствено да бъдат използвани в останалите държави-членки и трети държави или територии. Дори когато не бъде определена ЕГТС, управляващият орган следва да бъде упълномощен от участващите държави-членки да извършва проверки на целия програмнен район.
- (35) Сертифициращите органи следва да носят отговорност за всички функции на сертифициращия орган, установени в Регламент (ЕС) № 1303/2013. Държавите-членки следва да могат да определят управляващ орган, който да изпълнява и функциите на сертифициращ орган.
- (36) Един одитен орган следва да отговаря за извършването на одитните функции, установени с Регламент (ЕС) № 1303/2013, с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмнен район. Когато няма такава възможност, одитният орган по програмата следва да бъде подпомогнат от група одитори.
- (37) С цел да се засили икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза и да се увеличи ефективността на неговата политика на сближаване, следва да се позволи на трети държави да участват чрез принос към ресурсите на ИПП II и ЕИС в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество. Операциите, съфинансирани в рамките на такива програми, следва обаче да продължават да преследват целите на политиката на сближаване, дори ако се изпълняват, частично или изцяло, извън територията на Съюза. В този контекст приносът към целите на външните действия на Съюза продължава да има само съпътстващ характер, тъй като центърът на интереса на програмите за сътрудничество следва да се определя от тематичните цели и инвестиционните приоритети на политиката на сближаване. За да бъде осигурено ефективното участие на трети държави в програмите за сътрудничество, управлявани в съответствие с принципа на споделеното управление, условията за изпълнението на програмите следва да се съдържат в самите програми за сътрудничество и ако е необходимо — в споразуменията за финансиране, сключени между Комисията, правителствата на всяка от третите държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество. Условията за изпълнението на програмите следва да съответстват на разпоредбите на приложимото право на Съюза и, по целесъобразност — на разпоредбите на националното право на участващите държави-членки, които са свързани с неговото прилагане.
- (38) Следва да се създаде ясна йерархия на финансовите задължения с оглед възстановяването на средства при установени нередности — от бенефициерите през водещия бенефициер и управляващия орган до Комисията. Следва да се предвиди държавите-членки да носят отговорност в случаите, когато средствата не могат да бъдат възстановени.
- (39) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да се предвиди изрична дерогация за преизчисляване на разходи, извършени във валута, различна от евро, като се прилага месечен обменен курс към възможно най-близката дата до момента на реалното извършване на разходите или през месеца, когато разходите са подадени за проверка или през месеца, когато разходите са докладвани на водещия бенефициер. Планове за финансиране, докладите и отчетите по съвместни операции за сътрудничество се представят пред съвместния секретариат, органите по програмата и мониторинговия комитет само в евро. Извършва се проверка за точността на преизчисляването.

- (40) С цел да бъдат определени специални правила за изменение на общите показатели за изпълнението и за допустимост на разходите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на списъка с общите показатели за изпълнението, установени в приложението към настоящия регламент и със специфичните правила за допустимост на разходите за програмите за сътрудничество. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (41) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на списъците на трансгранични райони и транснационални райони, на списъка на всички програми за сътрудничество и на общия размер на подкрепата от ЕФРР за всяка програма за сътрудничество, на номенклатурата относно категориите интервенции, и на образците за програми за сътрудничество и докладите за изпълнението. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.
- (42) На Комисията се предоставят изпълнителни правомощия за приемането на решения за одобряване на определени елементи от програмите за сътрудничество и за последващи изменения на тези елементи.
- (43) Настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета⁽²⁾ или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие следва да продължи да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или на съответните операции до тяхното приключване. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени в рамките на Регламент (ЕО) № 1080/2006, следва да продължат да бъдат валидни.
- (44) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване чрез преодоляване на основните

различия между регионите в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради степента на неравенство между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагоприятелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

- (45) За да се създадат условия за незабавното прилагане на мерките, предвидени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент определя обхвата на ЕФРР по отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“ и въвежда специални разпоредби във връзка с тази цел.

2. Настоящият регламент определя за цел „Европейско териториално сътрудничество“ приоритетните цели и организацията на ЕФРР, критериите за допустимост на държавите-членки и регионите за получаване на подкрепа от ЕФРР, наличните финансови средства за подкрепа от ЕФРР и критериите за тяхното разпределяне.

С него се въвеждат и необходимите разпоредби с цел да се гарантират ефективното изпълнение, мониторинг, финансово управление и контрол на оперативните програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ („програми за сътрудничество“), включително в случаите, когато в такива програми за сътрудничество участват трети държави.

3. Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и глава I от Регламент (ЕС) № 1301/2013 се прилагат за цел „Европейско териториално сътрудничество“ и програмите за сътрудничество по нея, освен когато по силата на настоящия регламент изрично е предвидено друго или когато посочените разпоредби могат да се прилагат единствено за цел „Инвестиции за растеж и работни места.“

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1).

Член 2

Компоненти на цел „Европейско териториално сътрудничество“

По цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР предоставя подкрепа за следните компоненти:

- (1) трансгранично сътрудничество между гранични региони за насърчаване на интегрирано регионално развитие между съседни региони от две или повече държави-членки, граничещи по суша или по море, или между съседни гранични региони от поне една държава-членка и една трета държава по външните граници на Съюза, които не са обхванати от други програми по външните финансови инструменти на Съюза;
- (2) транснационално сътрудничество на големи транснационални територии с участието на национални, регионални и местни партньори, включително морско трансгранично сътрудничество в случаите, които не са обхванати по линия на трансграничното сътрудничество, с оглед постигането на по-висока степен на териториална интеграция на съответните територии;
- (3) междурегионално сътрудничество за по-ефективна политика на сближаване чрез насърчаване на:
  - а) обмен на опит, съсредоточен върху тематични цели между партньорите на цялата територия на Съюза, включително във връзка с развитието на регионите, посочени в член 174 от ДФЕС, за установяване и разпространение на добри практики с оглед на пренасянето им главно в оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, но също, при необходимост, в програми за сътрудничество;
  - б) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики в областта на устойчивото развитие на градските райони, включително връзките между градските и селските райони;
  - в) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики и новаторски подходи по отношение на изпълнението на действия и програми за сътрудничество, както и използването на ЕГТС;
  - г) анализ на тенденции в развитието по отношение на целите за териториално сближаване, включително териториалните аспекти на икономическото и социалното сближаване, и хармонично развитие на територията на Съюза чрез проучвания, събиране на данни и други мерки.

Член 3

Географски обхват

1. По отношение на трансграничното сътрудничество подкрепа получават региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по всички вътрешни и външни сухопътни граници, които не са обхванати от други програми по външните финансови

инструменти на Съюза, и всички региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по морски граници, отстоящи най-много на 150 km, без да се засягат евентуални корекции, необходими с цел да се гарантират съгласуваност и непрекъснатост на районите по програмите за сътрудничество, определени за програмния период 2007—2013 г.

Комисията, чрез актове за изпълнение, приема решение, установяващо списъка на трансграничните райони, които получават подкрепа, разбит по програми за сътрудничество. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедура по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

В списъка се уточняват и регионите на Съюза на ниво 3 по NUTS, които се имат предвид при разпределянето на средства от ЕФРР за трансгранично сътрудничество по всички вътрешни граници и по външните граници, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС, съгласно законодателния акт относно ЕИС и ИПП II, съгласно законодателния акт относно ИПП II.

Когато представят проект на програми за трансгранично сътрудничество, държавите-членки могат — в надлежно обосновани случаи и с цел да осигурят съгласуваността между трансграничните райони — да поискат региони на ниво 3 по NUTS, различни от изброените в решението, посочено във втора алинея, да бъдат включени в даден район за трансгранично сътрудничество.

По искане на съответната държава-членка или държави-членки с цел улесняване на трансграничното сътрудничество по морските граници за най-отдалечените региони и без да се засягат разпоредбите на първа алинея, Комисията може да включи в решението, посочено във втора алинея, регионите на ниво 3 по NUTS в най-отдалечените региони по морски граници, отстоящи на над 150 km, като трансгранични райони, които могат да получават подкрепа от съответните средства на тези държави-членки.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за трансгранично сътрудничество могат да бъдат включени региони в Норвегия и Швейцария както и Лихтенщайн, Андора, Монако и Сан Марино, както и трети държави или територии, съседни на най-отдалечените региони, всички от които съответстват на ниво 3 по NUTS.

3. По отношение на транснационалното сътрудничество Комисията приема чрез актове за изпълнение решение, установяващо списък на транснационалните райони, които следва да получават подкрепа, разбит по програми за сътрудничество и обхващащ региони на ниво 2 по NUTS, и гарантира непрекъснатост на сътрудничеството в по-големи съгласувани райони въз основа на предходни програми, при отчитане на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, където е уместно. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Когато представят проекти на програми за транснационално сътрудничество, държавите-членки могат да поискат към даден район за транснационално сътрудничество да бъдат добавени допълнителни региони на ниво 2 по NUTS, граничещи с регионите, изброени в решението, посочено по първа алинея. Държавите-членки посочат мотивите за това искане.

4. Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени региони от следните трети държави или територии:

а) третите държави или територии, изброени или посочени в параграф 2 от настоящия член;

б) Фарьорските острови и Гренландия.

Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени и региони на трети държави, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС съгласно законодателния акт относно ЕИС, включително съответните региони на Руската федерация, и ИПП II, съгласно законодателния акт относно ИПП II. На разположение се предоставят годишни бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕИС и ИПП II за тези програми, при условие че в програмите по подходящ начин са застъпени съответните цели в областта на външното сътрудничество.

Тези региони съответстват на ниво 2 по NUTS.

5. По отношение на междурегионалното сътрудничество подкрепата от ЕФРР обхваща цялата територия на Съюза.

Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, програмите за междурегионално сътрудничество могат да обхващат цялата територия или част от третите държави или територии, посочени в параграф 4, първа алинея, букви а) и б) от настоящия член.

6. С информативна цел регионите на трети държави или територии, посочени в параграфи 2 и 4, се споменават в списъците по параграфи 1 и 3.

7. В надлежно обосновани случаи с цел увеличаване на ефикасността на изпълнението на програмата, най-отдалечените региони могат да включат в единна програма за териториално сътрудничество сумите от ЕФРР, разпределени за трансгранично и транснационално сътрудничество, включително допълнителните средства, предвидени в член 4, параграф 2 при спазване на приложимите правила за всяка от тези суми.

Член 4

Ресурси за цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Средствата за цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 2,75 % от глобалните налични средства за поемане на бюджетни задължения от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд за програмния период 2014—2020 г., посочени в член 91, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (т.е. общо 8 948 259 330 EUR), и се разпределят, както следва:

а) 74,05 % (или общо 6 626 631 760 EUR за трансгранично сътрудничество;

б) 20,36 % (или общо 1 821 627 570 EUR) за транснационално сътрудничество;

в) 5,59 % (или общо 500 000 000 EUR) за междурегионално сътрудничество.

2. За програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“ за най-отдалечените региони се разпределят средства в размер най-малко 150 % от предоставената подкрепа от ЕФРР за програмния период 2007—2013 г. за програми за сътрудничество. Освен това сума в размер 50 000 000 EUR от средствата, разпределени за междурегионално сътрудничество, се отделя за сътрудничество в най-отдалечените региони. По отношение на тематичната концентрация за тези допълнителни средства се прилага член 6, параграф 1.

3. Комисията уведомява всяка държава-членка за дела ѝ от общите суми за трансгранично и транснационално сътрудничество съгласно посоченото в параграф 1, букви а) и б), с разпределението по години. Критерий за разпределението по държави-членки е броят на населението в районите, посочени в член 3, параграф 1, втора алинея и член 3, параграф 3, първа алинея.

Въз основа на сумите, оповестени съгласно първа алинея всяка държава-членка информира Комисията дали и как е използвала възможността за трансфер, предвидена в член 5, и произтичащото от нея разпределение на средства между трансграничните и транснационалните програми, в които държавата-членка участва. Въз основа на предоставената от държавите-членки информация Комисията приема чрез актове за изпълнение решение, в което се съдържа списък с всички програми за сътрудничество и се посочва общият размер на цялостната подкрепа от ЕФРР за всяка програма. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

4. Приносът от ЕФРР за трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС, както и за трансгранични програми по ИПП II, се определя от Комисията и съответните държави-членки. Определеният за всяка държава-членка принос от ЕФРР впоследствие не се преразпределя между съответните държави-членки.

5. Подкрепата от ЕФРР за отделните трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС и трансграничните програми по ИПП II се предоставя, при условие че от ЕИС и ИПП II бъдат предоставени най-малко средства в равностоен размер. Този равностоен размер е в рамките на максималната сума, определена в законодателния акт относно ЕИС или законодателния акт относно ИПП II.

6. Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕФРР за трансграничните програми и програмите за морските басейни по ЕИС и трансграничните програми по ИПП II, се вписват в съответните бюджетни редове за тези инструменти за бюджетната 2014 година.

7. През 2015 и 2016 г. годишният принос от ЕФРР за програмите по ЕИС и ИПП II, за който до 30 юни в Комисията не е била представена нито една програма по трансграничните програми и програмите за морските басейни в рамките на ЕИС и трансграничните програми по ИПП II, и който не е бил преразпределен в полза на друга програма, представена в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество по параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

Ако до 30 юни 2017 г. все още има трансгранични програми и програми за морските басейни в рамките на ЕИС и трансгранични програми по ИПП II, които не са били представени в Комисията, цялата подкрепа от ЕФРР, посочена в параграф 4 за тези програми, за оставащия период до 2020 г., която не е била преразпределена в полза на друга приета програма в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

8. Всички трансгранични програми и програми за морските басейни, посочени в параграф 4, приети от Комисията, се прекратяват, или разпределени за програмата средства се намаляват в съответствие с приложимите правила и процедури, по-специално в случай че:

- а) нито една от държавите партньори, обхванати от програмата, не е подписала съответното финансово споразумение в срока, определен в съответствие с законодателния акт относно ЕИС или законодателния акт относно ИПП II; или
- б) програмата не може да бъде изпълнена съгласно плана поради възникнали проблеми във взаимоотношенията между участващите държави.

В тези случаи по искане на съответната(ите) държава(и)-членка(и), посочената в параграф 4 подкрепа от ЕФРР, съответстваща на годишните вноски, за които все още не са били поети задължения, или на годишните вноски, за които са били поети задължения и тези задължения са били отменени изцяло или частично през същата бюджетна година, и които не са били преразпределени в полза на друга програма в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество съгласно параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

9. Комисията предоставя на комитета, създаден съгласно член 150, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, годишно обобщение на финансовото изпълнение на трансграничните програми и програмите за морските басейни по ЕИС, както и на трансграничните програми по ИПП II, за които ЕФРР допринася в съответствие с настоящия член.

Член 5

Опция за прехвърляне

Всяка държава-членка може да прехвърли до 15 % от разпределените за нея финансови средства за всеки от компонентите, посочени в член 4, параграф 1, букви а) и б) от един от тези компоненти към друг компонент.

ГЛАВА II

Тематична концентрация и инвестиционни приоритети

Член 6

Тематична концентрация

1. Поне 80 % от средствата, отпуснати от ЕФРР за всяка програма за трансгранично сътрудничество и за всяка транснационална програма, се концентрират върху най-много четири от тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. Всички тематични цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., могат да се избират за междурегионално сътрудничество, посочено в член 2, точка 3, буква а) от настоящия регламент.

Член 7

Инвестиционни приоритети

1. ЕФРР, в рамките на своя обхват, както е посочено в член 3 от Регламент (ЕС) № 1301/2013, допринася за постигането на тематичните цели, изложени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, чрез съвместни действия по трансгранични, транснационални и междурегионални програми за сътрудничество. В допълнение към инвестиционните приоритети, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1301 /2013., ЕФРР може също така да подкрепя следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, посочени за всеки от компонентите на европейското териториално сътрудничество:

- а) в областта на трансграничното сътрудничество:
  - i) насърчаване на устойчива и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила чрез интеграция на трансграничните трудови пазари, включително трансгранична мобилност, съвместни местни инициативи за заетост, информационни и консултационни услуги и съвместно обучение;
  - ii) насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация чрез насърчаване на равенството между половете, равните възможности, както и интеграцията на общностите през граница;
  - iii) инвестиции в образованието, обучението и професионално обучение за умения и ученето през целия живот чрез разработване и изпълнение на съвместни образователни и обучителни схеми и на схеми в областта на професионалното обучение;

- iv) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез насърчаване на правното и административното сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите;
- б) в областта на транснационалното сътрудничество: повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез развиване и координиране на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни;
- в) в областта на междурегионалното сътрудничество: повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез:
  - i) разпространяване на добри практики и експертен опит и извличане на ползи от резултатите от обмяната на опит във връзка с устойчиво градско развитие, включително връзките между градските и селските райони, съгласно член 2, точка 3, буква б).
  - ii) насърчаване на обмяната на опит с цел укрепване на ефективността на програмите и действията за териториално сътрудничество, както и използването на ЕГТС съгласно член 2, точка 3, буква в);
  - iii) укрепване на доказателствената база с цел укрепване на ефективността на политиката на сближаване и постигането на тематичните цели чрез анализ на тенденциите за развитие съгласно член 2, точка 3, буква г);

2. При трансграничната програма PEACE и в рамките на тематичната цел за насърчаване на социалното приобщаване, борбата с бедността и всяко форма на дискриминация, ЕФРР допринася също така за насърчаването на социалната и икономическата стабилност в съответните региони, по-специално чрез действия за насърчаване на сближаването между общностите.

ГЛАВА III

Програмиране

Член 8

Съдържание, приемане и изменение на програмите за сътрудничество

1. Всяка програма за сътрудничество се състои от приоритетни оси. Без да се засягат разпоредбите на член 59 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, всяка приоритетна ос отговаря на една тематична цел и включва един или няколко инвестиционни приоритета от същата тематична цел в съответствие с членове 6 и 7 от настоящия регламент. По целесъобразност и с цел увеличаване на нейното въздействие и ефективност чрез тематично съгласуван интегриран подход за осъществяване на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, дадена приоритетна ос може, в надлежно обосновани случаи, да съчетава един или повече допълнителни инвестиционни приоритета от различни тематични цели, за да се постигне максимален принос към тази приоритетна ос.

2. Всяка програма за сътрудничество допринася за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическото, социалното и териториалното сближаване и посочва:

- а) обосновка на избора на тематични цели, съответстващите им инвестиционни приоритети и разпределените за тях финансови средства, с оглед на общата стратегическа рамка, предвидена в Приложение I към Регламент (ЕС) № 1303/2013 въз основа на анализ на нуждите в програмния район и избраната в отговор на тези нужди стратегия, разглеждане, по целесъобразност, на липсващите връзки в трансграничната инфраструктура, като се вземат предвид резултатите от предварителната оценка, направена в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
- б) за всяка приоритетна ос, различна от техническата помощ:
  - i) инвестиционните приоритети и съответстващите им конкретни цели;
  - ii) за да се укрепи насочеността на програмирането към постигането на резултати — очакваните резултати по специфичните цели и съответните показатели за резултатите, с базова стойност и целева стойност, количествено определена, когато е целесъобразно, в съответствие с член 16;
  - iii) описание на видовете и примерите за действия, които ще получат подкрепа по всеки инвестиционен приоритет, и очаквания им принос за постигането на специфичните цели, посочени в подточка i), включително ръководните принципи за подбора на операциите и, когато е целесъобразно, определяне на основни целеви групи, конкретни целеви територии, категории бенефициери, планираното използване на финансовите инструменти, както и на големи проекти;
  - iv) общите и специфичните показатели за изпълнението, включително количествено определената целева стойност, които се очаква да допринесат за постигането на резултатите, в съответствие с член 16, за всеки един инвестиционен приоритет;
  - v) набелязване на стъпки за изпълнението на финансови показатели и на показатели за изпълнението, и когато е целесъобразно на показателите за резултати, които да служат за етапни цели и целеви стойности на рамката на изпълнението в съответствие с член 21, параграф 1 и приложение II към посочения регламент (ЕС) № 1303/2013;
  - vi) по целесъобразност, резюме на планираното използване на техническа помощ, включително, когато е необходимо, действия за укрепване на административния капацитет на органите, участващи в управлението и контрола на програмите, и бенефициерите и, когато е необходимо, действия за повишаване на административния капацитет на съответните партньори за участие в изпълнението на програмите;

- vii) съответстващите категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията, и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;
- в) за всяка приоритетна ос, която засяга техническата помощ:
- специфични цели;
  - очакваните резултати за всяка конкретна цел и, където това е обективно оправдано, предвид съдържанието на действията, съответните показатели за резултати с базова стойност и целева стойност в съответствие с член 16;
  - описание на действията, които ще получат подкрепа, и очаквания им принос за постигане на конкретните цели, посочени в подточка i);
  - показателите за изпълнението, които се очаква да допринесат за постигане на резултатите;
  - съответстващите категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията, и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;

Подточка ii) не се прилага, когато приносят на Съюза за приоритетната ос или приоритетните оси, които засягат техническата помощ в рамките на определена програма за сътрудничество, не надвишава 15 000 000 EUR;

- г) план за финансиране със следните таблици (без подялба по участващи държави-членки):
- таблица, в която за всяка година в съответствие с правилата за равнищата на съфинансиране, посочени в членове 60, 120 и 121 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит, предвиден за подкрепата от ЕФРР;
  - таблица, в която за целия програмен период за програмата за сътрудничество и за всяка приоритетна ос се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит на подкрепата от ЕФРР и националното съфинансиране. За приоритетните оси, които съчетават инвестиционни приоритети от различни тематични цели, в таблицата се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит и националното съфинансиране за всяка една от съответните тематични цели. Когато националното съфинансиране е съставено от публично и частно съфинансиране, в таблицата се дава ориентировъчна разбивка на публичните и частните източници. Тя показва с информативна цел евентуалния принос на участващите в програмата трети държави, и предвижданото участие от ЕИБ;
  - списък на големите проекти, чието изпълнение е планирано в рамките на програмния период.

Комисията приема актове за изпълнение относно номенклатура, посочена в първа алинея, буква б), подточка vii) и буква в), подточка v). Тези актове за изпълнение са приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3 от Регламент № 1303/2013.

3. При отчитане на нейното съдържание и цели дадена програма за сътрудничество описва интегрирания подход за териториално развитие, включително по отношение на регионите и районите, посочени в член 174, параграф 3 от ДФЕС, като се вземат предвид споразуменията за партньорство на участващите държави-членки и представя начините, по които тази програма за сътрудничество допринася за изпълнението на нейните цели и планираните резултати, като уточнява, по целесъобразност, следното;

- подхода за използването на инструментите на ръководеното от общностите местно развитие и принципите за определяне на областите, в които той ще бъде приложен;
- принципите за определяне на областите в градовете, в които ще се изпълняват интегрирани действия за устойчиво градско развитие, и ориентировъчен размер на разпределяната от ЕФРР подкрепа за тези действия;
- подхода за използването на инструмента за интегрирани териториални инвестиции, посочен в член 11, в случаи, различни от обхванатите в буква б), и примерната сума, отпусната за тях по всяка приоритетна ос;
- когато държавите-членки и регионите участват в макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, приноса на планираните интервенции по програмата за сътрудничество към тези стратегии, предмет на потребностите на програмния район, както са установени от съответните държави-членки и при отчитане, когато е приложимо, на стратегически важните проекти, определени в тези стратегии.

4. В програмата за сътрудничество се посочват и:

- разпоредбите за изпълнение, които:
  - определят управляващия орган, сертифициращия орган по целесъобразност и одитния орган;
  - определят органа или органите, определени да изпълняват контролни функции;
  - определят органа или органите, определени да отговарят за изпълнението на одиторски функции;
  - установяват процедурата за създаване на съвместен секретариат;
  - определят общо описание на механизмите за управление и контрол;

- vi) определят разпределянето на задълженията между участващите държави-членки в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или Комисията.
- б) органът, към който Комисията прави плащания;
- в) предприетите действия за включване на партньорите, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, в подготовката на програмата за сътрудничество, и ролята на тези партньори в подготовката и изпълнението на програмата за сътрудничество, включително включването им в мониторинговия комитет;
5. В програмата за сътрудничество се посочва и следното, като се взема предвид съдържанието на споразуменията за партньорство и се отчита институционалната и правната рамка на държавите-членки:
- а) механизми, с които се гарантира ефективна координация между ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд, ЕЗФРСР, ЕФМДР и други инструменти за финансиране, национални и на Съюза, включително координацията и евентуалната комбинация с Механизма за свързване на Европа съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, ЕИС, ЕФР и ИПП II, както и с ЕИБ, като се отчетат разпоредбите, изложени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1303/2013, в случаите, когато държавите-членки и трети държави или територии участват в програми за сътрудничество, които включват използването на бюджетни кредити по ЕФРР за най-отдалечените региони и средства от ЕФР, механизми за координация на подходящо равнище с цел улесняване на ефективната координация на използването на тези бюджетни средства и ресурси;
- б) резюме на оценката на административната тежест за бенефициерите и, при необходимост, на планираните действия за намаляване на тази тежест, придружено от ориентиловъчен график за тези действия.
6. Изискваната информация по параграф 2, първа алинея, буква а), параграф 2, първа алинея, буква б), подточки i)–vii), параграф 3 и параграф 5, буква а) се адаптира към специфичния характер на програмите за сътрудничество съгласно член 2, точка 3, букви б), в) и г). Изискваната информация по параграф 2, първа алинея, буква д) и параграф 5, буква б), не се включва в програмите за сътрудничество съгласно член 2, точка 3, букви в) и г).
7. Всяка програма за сътрудничество, по целесъобразност и предмет на съответната надлежно обоснована оценка от страна на държавите-членки за съответствието им със съдържанието и целите на програмата, съдържа описание на:
- а) конкретните действия, с които при избора на операциите се отчетат изискванията за опазване на околната среда, ресурсната ефективност, смекчаването на изменението на климата и приспособяването към него, устойчивостта при бедствия, както и превенцията и управлението на риска;
- б) конкретните действия за насърчване на равните възможности и предотвратяване на дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация по време на подготовката, разработването и изпълнението на програмата за сътрудничество, и по-специално във връзка с достъпа до финансиране, като се имат предвид потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от подобна дискриминация, и по-специално изискванията за осигуряване на достъпност за хората с увреждания;
- в) приноса на програмата за сътрудничество за насърчване на равенството между мъжете и жените и — където е целесъобразно — описание на уредбата, с която се гарантира отчетането на социалния аспект на пола на ниво програма и на ниво операции.
- Първа алинея, букви а) и б) не се прилагат за програми за сътрудничество по член 2, точка 3, букви б), в) и г).
8. В програмите за сътрудничество по член 2, точка 3, букви в) и г) се определят техният бенефициер или бенефициери и може да бъде определена процедурата за отпускане на средства
9. Участващите държави-членки и — когато са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество — третите държави или територии, когато е приложимо, потвърждават писмено съгласието си със съдържанието на програмата за сътрудничество преди представянето ѝ в Комисията. Това споразумение включва и ангажимент от страна на всички участващи държави-членки и, по целесъобразност, трети държави или територии, да предоставят необходимото съфинансиране за изпълнение на програмата за сътрудничество и, когато е приложимо, ангажимента за финансов принос от страна на третите държави или територии.
- Чрез дерогация от първа алинея, в случай на програми за сътрудничество, които включват най-отдалечени региони и трети държави или територии, съответните държави-членки провеждат консултации с тези трети държави или територии, преди да представят програмите за сътрудничество на Комисията. В този случай постигнатото съгласие по съдържанието на програмите за сътрудничество и евентуалния принос на третите държави или територии може да бъде изразено в официално одобрения протокол от срещите за консултации с третите държави или територии или обсъжданията в рамките на организациите за регионално сътрудничество.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета за 11 декември 2013 г. създаване на механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

10. Участващите държави-членки и – когато са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество – третите държави и територии изготвят програмата за сътрудничество в съответствие с приетия от Комисията образец.

11. Комисията приема образца, посочени в параграф 10 чрез актове за изпълнение. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

12. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение за одобряване на всички елементи, включително бъдещи изменения, които попадат в обхвата на настоящия член, с изключение на елементите, попадащи в обхвата на параграф 2, буква б), подточка vii), параграф 2, буква в), подточка v), параграф 2, буква д), параграф 4, буква а), подточка i) и параграф 4, буква в), и параграфи 5 и 7 от настоящия член, за които участващите държави-членки продължават да носят отговорност.

13. За всяко решение за изменение на елементите на програмата за сътрудничество, които не попадат в обхвата на решението на Комисията, посочено в параграф 12, управляващият орган уведомява Комисията в рамките на един месец от датата на решението за изменение. В решението за изменение се посочва датата на влизането му в сила, която не може да предшества датата на неговото приемане.

Член 9

Съвместен план за действие

В случаите, когато за изпълнението на съвместния план за действие, посочен в член 104, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, като бенефициер отговаря ЕГТС, служители на съвместния секретариат на програмата за сътрудничество и членове на Общото събрание на ЕГТС могат да участват като членове в управителния комитет по член 108, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Членовете на Общото събрание на ЕГТС не могат да представляват мнозинство в управителния съвет.

Член 10

Водено от общностите местно развитие

Водено от общностите местно развитие съгласно член 32 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 може да се осъществява по програми за трансгранично сътрудничество, при условие че в състава на местната група за развитие участват представители на поне две държави, една от които е държава-членка.

Член 11

Интегрирани териториални инвестиции

Междинният орган по програмите за сътрудничество, който управлява и реализира интегрираните териториални инвестиции, посочени в член 36, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, е юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, при условие че негови учредители са публични органи или организации от поне две участващи държави, или ЕГТС.

Член 12

Избор на операции

1. Операции по програмите за сътрудничество се избират от мониторингов комитет, посочен в член 47 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Посоченият мониторингов комитет може да състави управителен комитет, който да работи под негово ръководство и да осъществи избора на операции.

2. В избраните операции за трансгранично и транснационално сътрудничество участват бенефициери най-малко от две участващи държави, поне една от които е държава-членка. Определена операция може да се изпълнява на територията на една-единствена държава, при условие че са установени трансгранични и транснационални въздействия и ползи.

В операции в областта на междурегионалното сътрудничество, посочени в член 2, точка 3, букви а) и б), участват бенефициери най-малко от три държави, поне две от които са държави-членки.

Условията, посочени в първа алинея, не се прилагат за операции по трансграничната програма PEACE между Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия за подкрепа на мира и помирението съгласно посоченото в член 7, параграф 2.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 2 ЕГТС или друго юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, може да бъде единствен бенефициер за определена операция, при условие че учредителите са публични органи или организации от: поне две участващи държави при трансгранично и транснационално сътрудничество и поне три участващи държави при междурегионално сътрудничество.

Юридическо лице, което прилага съответно финансов инструмент или фонд на фондове, може да бъде единственият бенефициер за определена операция, без да се прилага изискванията за неговия състав, определени в първа алинея.

4. Бенефициерите си сътрудничат при разработването и изпълнението на операциите. Освен това те си сътрудничат по отношение на осигуряването с персонал или на финансирането на операциите, или по отношение на двете.

При операция по програми между най-отдалечени региони и трети държави или територии от бенефициерите се изисква да си сътрудничат само в две от областите, посочени в първа алинея.

5. За всяка операция управляващият орган предоставя на водещия или единствен бенефициер документ, с който се определят условията за предоставяне на подкрепа за операцията, включително специалните изисквания за продуктите или услугите, които ще бъдат предоставяни в рамките на операцията, план за финансиране и график за изпълнение.

Член 13

Бенефициери

1. Когато в определена операция по програма за сътрудничество участват двама или повече бенефициери, всички бенефициери определят един от тях като водещ бенефициер.
2. Водещият бенефициер:
  - а) определя взаимоотношенията си с останалите бенефициери чрез споразумение, включващо разпоредби, *inter alia*, които гарантират доброто финансово управление на отпуснатите за операцията средства, включително механизмите за възстановяване на неправомерно изплатени суми;
  - б) поема отговорност да осигури изпълнението на цялата операция;
  - в) гарантира, че представените от всички бенефициери разходи са били извършени за изпълнение на операцията и съответстват на дейностите, договорени между всички бенефициери, както и в съответствие с документа, предоставен от управляващия орган съгласно член 12, параграф 5;
  - г) прави необходимото за това, разходите, представени от другите бенефициери, да бъдат проверени от контролор(и) в случаите, когато такава проверка не се извършва от управляващия орган, съгласно член 23, параграф 3.
3. Освен ако в споразуменията по параграф 2, буква а) не е предвидено друго, водещият бенефициер гарантира, че останалите бенефициери получават общата сума на предоставения от фондовете принос възможно най-бързо и изцяло. Не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса със същия ефект, която би намалила тези суми за останалите бенефициери.
4. Водещите бенефициери трябва да се намират на територията на държава-членка, участваща в програмата за сътрудничество. При все това държавите-членки и третите държави или територии, участващи в програмата за сътрудничество, могат да се договорят, че водещият бенефициер може да се намира на територията на трета държава или територия, участваща в тази програма за сътрудничество, при условие че управляващият орган се е уверил, че водещият бенефициер е в състояние да изпълнява задачите по параграфи 2 и 3 и че са изпълнени изискванията за управление, проверки и одит.
5. Единствените бенефициери трябва да бъдат регистрирани на територията на държава-членка, участваща в програмата за сътрудничество. Те могат да бъдат регистрирани обаче в държава-членка, неучастваща в програмата, при положение че са изпълнени условията по член 12, параграф 3.

ГЛАВА IV

Мониторинг и оценка

Член 14

Доклади за изпълнението

1. До 31 май 2016 г. и до същата дата на всяка следваща година до 2023 г. включително управляващият орган представя на Комисията годишен доклад за изпълнението в съответствие с член 50, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Представеният през 2016 г. доклад за изпълнението обхваща финансовата 2014 и 2015 г. и периода от началната дата за допустимост на разходите до 31 декември 2013 г.
  2. За докладите, представени през 2017 г. и 2019 г., крайният срок, посочен в параграф 1, е 30 юни.
  3. Годишните доклади за изпълнението съдържат информация за:
    - а) изпълнението на програмата за сътрудничество в съответствие с член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
    - б) по целесъобразност, напредъка по подготовката и изпълнението на основните проекти и съвместните планове за действие.
  4. Годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 и 2019 г., съдържат изложение и оценка на изискваната информация по член 50, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и информацията, посочена в параграф 2 от настоящия член, както и следната информация:
    - а) напредъка по изпълнението на плана за оценка и предприетите действия във връзка с констатациите от извършените оценки;
    - б) резултатите от осъществените мерки за информация и публичност, извършени по комуникационната стратегия;
    - в) участието на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.
- Годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 г. и 2019 г. могат, с оглед на съдържанието и целите на всяка от програмите за сътрудничество, да установят информацията относно и да оценяват следното:
- а) напредъка по изпълнението на интегрирания подход за териториално развитие, включително устойчиво градско развитие и водено от общностите местно развитие в рамките на програмата за сътрудничество;

- б) напредъка по изпълнението на действия, целящи да повишат капацитета на органите и бенефициерите да административат и да използват ЕФРР;
- в) по целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;
- г) предприетите конкретни действия за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за насърчаване на недискриминация, по-специално достъпност за хора с увреждания, както и създадената уредба, с която се гарантира отчитането на социалните аспекти на пола в програмата за сътрудничество и операциите;
- д) предприетите действия за насърчаване на устойчивото развитие;
- ж) напредъка по изпълнението на действия в областта на социалните иновации;

5. Годишните доклади за изпълнението и окончателният доклад се съставят съгласно образци, приети от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 15

Годишен преглед

Срещата за годишния преглед се организира в съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

В случаите, когато не се организира среща за годишен преглед в съответствие с член 51, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, годишният преглед може да се извърши в писмена форма.

Член 16

Показатели по цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Общите показатели за изпълнение, посочени в приложението към настоящия регламент, показателите за резултатите по отделните програми, както и по целесъобразност, показателите за изпълнение по отделните програми, се използват в съответствие с член 27, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и с член 8, параграф 2, буква б), подточки ii) и iv) и буква в), подточки ii) и iv) от настоящия регламент.
2. По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Кумулативните количествено определени целеви стойности за тези показатели се определят за 2023 г.
3. По отношение на показателите за резултатите по отделните програми, които са свързани с инвестиционните приоритети, за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2023 г. Целите могат да имат количествено или качествено изражение.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегиран акт в съответствие с член 29, за да измени списъка на общите показатели за изпълнение, определени в приложението към настоящия регламент с цел да извърши корекции, когато е обосновано, за осигуряване на ефективната оценка на напредъка при изпълнението на програмата.

Член 17

Техническа помощ

Сумата на разпределените средства от ЕФРР за техническа помощ се ограничава до 6 % от общата сума, разпределена за програмата за сътрудничество. За програми с общ размер на разпределените средства, който не надвишава 50 000 000 EUR, сумата на разпределените средства от ЕФРР за техническа помощ се ограничава до 7 % от общата разпределена сума, но не може да бъде по-малка от 1 500 000 EUR и по-голяма от 3 000 000 EUR.

ГЛАВА V

Допустимост

Член 18

Правила за допустимост на разходите

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 за установяването на специални правила относно допустимостта на разходите по програми за сътрудничество във връзка с разходите за персонал, разходите за офиси и административните разходи, разходите за път и престой, разходите за външни експертни оценки и разходите за услуги и оборудване. Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за делегираните актове, приети в съответствие с член 29 до 22 април 2014 г..

2. Без да се засягат правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 65—71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) № 1301/2013, на настоящия регламент или на делегирания акт, посочен в параграф 1 от настоящия член, участващата в мониторинговия комитет държава-членка определя допълнителни правила за допустимост на разходите за цялата програма за сътрудничество.

3. В случаите, които не са уредени от правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 65—71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) № 1301/2013, на делегирания акт, посочен в параграф 1 от настоящия член, или на правилата, установени съвместно от участващите държави-членки съгласно параграф 2 от настоящия член, се прилагат националните правила на държавата-членка, в която са извършени разходите.

Член 19

Разходи за персонал

Разходите за персонал по дадена операция могат да се изчисляват при единна ставка в размер до 20 % от преките разходи, различни от разходите за персонал по съответната операция.

Член 20

Допустимост на операциите по програмите за сътрудничество в зависимост от местоположението им

1. Операции по програми за сътрудничество, които са предмет на дерогациите по параграфи 2 и 3, се изпълняват в частта от програмния район, която е на територията на Съюза („част на програмния район в Съюза“).

2. Управляващият орган има право да приеме цялата операция или част от нея да се осъществява на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени всички от посочените по-долу условия:

- a) операцията е от полза за програмния район;
  - b) разпределената обща сума по програмата за сътрудничество за операции на територия извън частта на програмния район в Съюза не надвишава 20 % от подкрепата от ЕФРР на програмно равнище или 30 % по програми за сътрудничество, при които частта на програмния район в Съюза са най-отдалечените региони;
  - в) задълженията на управляващите и одитните органи във връзка с управлението, контрола и одита на операцията се изпълняват от органите на програмата за сътрудничество или те сключват споразумения за това с органи в държавата-членка, трета държава или територия, където се осъществява операцията.
3. Разходите за операции, свързани с техническа помощ или дейности за популяризация и изграждане на капацитет, могат да се извършват на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени условията, посочени в параграф 2, букви а) и в).

ГЛАВА VI

Управление, контрол и определяне

Член 21

Определяне на органите

1. За целите на член 123, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 държавите-членки, участващи в програма за сътрудничество, определят единен управляващ орган; за целите на член 123, параграф 2 от същия регламент — единен сертифициращ орган; а за целите на член 123, параграф 4 от същия регламент — единен одитен орган. Управляващият орган и одитният орган са разположени в една и съща държава-членка.

Държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, могат да определят управляващия орган да бъде отговорен и за упражняване на функциите на сертифициращ орган. Това определяне не засяга разпределянето на отговорностите във

връзка с прилагането на финансовите корекции между участващите държави-членки, както е заложено в програмата за сътрудничество.

2. Сертифициращият орган получава плащанията от Комисията и като общо правило прави плащания към водещия бенефициер в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. Процедурата за определяне на управляващия орган и — когато това е целесъобразно — на сертифициращия орган, изложена в член 124 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се провежда от държавата-членка, на чиято територия се намира органът.

Член 22

Европейска група за териториално сътрудничество

Държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, имат право да използват ЕГТС и да я натоварят с управлението на тази програма за сътрудничество или част от нея, по-специално като ѝ възложат отговорностите на управляващ орган.

Член 23

Функции на управляващия орган

1. Без да се засягат разпоредбите на параграф 4 от настоящия член управляващият орган на програмата за сътрудничество изпълнява функциите, предвидени в член 125 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. Управляващият орган създава съвместен секретариат след проведени консултации с държавите-членки и третите държави, участващи в програмата за сътрудничество.

Съвместният секретариат подпомага управляващия орган и мониторинговия комитет за изпълнението на функциите им. Съвместният секретариат също така предоставя информация на потенциални бенефициери за възможности за финансиране по програмите за сътрудничество и подпомага бенефициерите при изпълнението на операциите.

3. В случаите, когато управляващият орган е ЕГТС, проверките по член 125, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се извършват от или на отговорността на управляващия орган поне за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС.

4. Когато управляващият орган не извършва проверките по член 125, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в целия програмен район или когато проверките не се извършват от или на отговорността на управляващия орган за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС в съответствие с параграф 3, всяка държава-членка, или когато е приела поканата за участие в програмата за сътрудничество, всяка трета държава или територия, определя орган или лице, което отговаря за извършването на такива проверки на бенефициерите на нейна територия („контрольор/и“).

За контролори, посочени в първа алинея, може да се определят същите органи, които отговарят за извършването на такива проверки по оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ или, когато участват трети държави, за извършването на съпоставими проверки по инструментите на външната политика на Съюза.

Управляващият орган се уверява, че разходите на всеки бенефициер, участващ в дадена операция, са били проверени от определения контролор.

Всяка държава-членка прави необходимото разходите на бенефициера да могат да бъдат проверявани в срок от три месеца от подаването на документите от страна на съответния бенефициер.

Всяка държава-членка или — когато е приела поканата за участие в програмата за сътрудничество — всяка трета държава, отговаря за проверките, които се извършват на нейна територия.

5. В случаите, когато предоставянето на съфинансирани продукти или услуги може да се провери само по отношение на цялата операция, проверката се извършва от управляващия орган или от контролора на държавата-членка, в която се намира водещият бенефициер.

Член 24

Функции на сертифициращия орган

Сертифициращият орган на програмата за сътрудничество изпълнява функциите, предвидени в член 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 25

Функции на одитния орган

1. Държавите-членки и третите държави, участващи в програмата за сътрудничество, могат да вземат решение и да оправомощат одитния орган пряко да извършва функциите, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на цялата територия, обхваната от програмата за сътрудничество. Те уточняват случаите, в които одитният орган се придружава от одитор от държава-членка или трета държава.

2. В случаите, когато одитният орган не притежава правомощието, посочено в параграф 1, той се подпомага от група одитори, която изпълнява функциите, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и в чийто състав влизат представители от всяка държава-членка или трета държава, участваща в програмата за сътрудничество. Всяка държава-членка или всяка трета държава — когато е приела поканата за участие в програма за сътрудничество — отговаря за одитите, които се извършват на нейна територия.

Всеки представител от всяка държава-членка или трета държава, участваща в програмата за сътрудничество, отговаря за предоставянето на фактическите елементи, свързани с разходите на негова територия, които одитният орган изисква за извършване на оценката си.

Групата одитори се създава до три месеца след решението за одобрение на програмата за сътрудничество. Тя съставя собствен процедурен правилник и определя за свой председател одитния орган на програмата за сътрудничество.

3. Във функционално отношение одиторите са независими от контролорите, извършващи проверки по член 23.

ГЛАВА VII

Участие на трети държави в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество

Член 26

Условия за изпълнение за участието на трети държави

Приложимите условия за изпълнение на програмите, които уреждат финансовото управление, програмирането, мониторинга, оценката и контрола на участието на трети държави чрез принос с ресурси на ИПП II или ЕИС за програми за транснационално и междурегионално сътрудничество, се определят в съответната програма за сътрудничество и, при необходимост, във финансовото споразумение между Комисията, правителствата на съответните трети държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество. Условията за изпълнение на програмите съответстват на правилата на политиката на сближаване на Съюза.

ГЛАВА VIII

Финансово управление

Член 27

Бюджетни задължения, плащания и възстановяване на средствата

1. Подкрепата от ЕФРР за програмите за сътрудничество постъпва в една сметка без национални подсметки.

2. Управляващият орган гарантира, че водещият или единствен бенефициер възстановява всички суми, платени в резултат на нередности. Бенефициерите връщат на водещия бенефициер всички неправомерно платени суми.

3. Ако водещият бенефициер не успее да осигури връщане на средствата от останалите бенефициери или управляващият орган не успее да осигури връщане на средствата от водещия или единствен бенефициер, държавата-членка или третата държава, на чиято територия се намира, а за ЕГТС — на чиято територия е регистриран съответният бенефициер, възстановява на управляващия орган всякакви неправомерни платени суми на бенефициера суми. Управляващият орган носи отговорност за възстановяването на съответните суми в общия бюджет на Съюза в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави-членки, предвидено в програмата за сътрудничество.

Член 28

Използване на еврото

Чрез дерогация от член 133 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 бенефициерите преизчисляват в евро разходи, извършени в друга валута, като използват месечния счетоводен обменен курс на Комисията за месеца, в който разходите:

- а) са били извършени, или
- б) са представени за проверка на управляващия орган или контролора в съответствие с член 23 от настоящия регламент, или
- в) са били докладвани на водещия бенефициер.

Избраният метод се представя в програмата за сътрудничество и е приложим към всички бенефициери.

Преизчисляването им се проверява от управляващия орган или контролора в държавата-членка или в третата държава, в която се намира бенефициерът.

ГЛАВА IX

Заключителни разпоредби

Член 29

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, включително цялостната или частичната отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1080/2006 или друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие продължава да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. За целите на настоящия параграф помощта обхваща оперативни програми и големи проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1080/2006 преди 1 януари 2014 г., остават в сила.

Член 31

Преразглеждане

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент до 31 декември 2020 г., в съответствие с член 178 от ДФЕС.

Член 32

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Членове 4, 27 и 28 се прилагат от 1 януари 2014 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ЦЕЛ „ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО“

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Производствени инвестиции		
	предприятия	Брой подпомогани предприятия
	предприятия	Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа
	предприятия	Брой подпомогнати нови предприятия
	предприятия	Брой предприятия, участващи в трансгранични, транснационални или междурегионални проекти за научни изследвания
	организации	Брой научноизследователски институции, участващи в трансгранични, транснационални или междурегионални проекти за научни изследвания
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)
EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (различни от безвъзмездни средства)	
	еквивалент на пълно работно време	Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия
Устойчив туризъм	посещения/година	Ръст в очаквания брой посещения в подпомогнатите обекти на културното или природното наследство и туристически атракции
ИКТ инфраструктура	домакинства	Допълнителен брой домакинства, ползващи широколентов достъп от поне 30 Mbps
Транспорт		
Железопътен транспорт	километри	Обща дължина на нови железопътни линии,
		от които: TEN-T
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии,
		от които: TEN-T
Шосеен транспорт	километри	Обща дължина на построени нови пътища
		от които: TEN-T
		Обща дължина на реконструирани или модернизирани пътища,
		от които: TEN-T
Градски транспорт	километри	Обща дължина на новите или подобрени трамвайни линии и линии на метрото
Вътрешни водни пътища	километри	Обща дължина на новите или подобрените вътрешноводни пътища
Околна среда		
Твърди отпадъци	тона/година	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобро водоснабдяване
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобро пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на риска	лица	Брой жители, които ползват мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита срещу горски пожари
Рехабилитация на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на подобър природозащитен статус
Научни изследвания, иновации		
	еквивалент на пълно работно време	Брой нови научни работници в подпомогнатите институции
	еквивалент на пълно работно време	Брой научни работници, които работят в подобро инфраструктурни обекти за научни изследвания
	предприятия	Брой предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за иновации или за научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за пазара продукти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за предприятието продукти
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на възобновяема енергия
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/годишно	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради
	потребители	Брой допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни енергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO ₂ екв.	Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове
Социална инфраструктура		
Грижи за децата и образование	лица	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование
Здравеопазване	лица	Брой жители, ползващи подобро здравни услуги
Специфични показатели в областта на градоустройството		
	лица	Брой жители, живеещи в райони с интегрирани стратегии за градско развитие
	квадратни метри	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
	квадратни метри	Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони
	Жилища	Рехабилитирани жилища в градските райони
Пазар на труда и обучение ⁽¹⁾		
	лица	Брой участници в инициативи за трансгранична мобилност
	лица	Брой участници в съвместни инициативи за местна заетост и съвместно обучение
	лица	Брой участници в проекти, които насърчават равенството между половете, равните възможности и социалното приобщаване през граница
	лица	Брой участници в съвместни схеми за образование и обучение, които подкрепят младежката заетост, образователните възможности и висшето и професионалното образование през граница

⁽¹⁾ Когато е уместно информацията за участниците ще се дава с разбивка, в която се посочва статусът им на пазара на труда: „заети лица“, „безработни лица“, „трайно безработни лица“, „неактивни лица“ или „неактивни лица, които не участват в образователни или обучителни програми“.

Съвместна декларация на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 6 от Регламента за ЕФРР, член 15 от Регламента за ЕТС и член 4 от Регламента относно Кохезионния фонд

Европейският парламент и Съветът отбелязват уверението, предоставено от Комисията на законодателния орган на ЕС, че общите показатели за изпълнението за Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС и Регламента относно Кохезионния фонд, които трябва да бъдат включени в приложение към всеки регламент съответно , са плод на продължителен подготвителен процес, включващ експертите по оценките както на Комисията, така и на държавите членки, и че по принцип се очаква те да останат стабилни.
